

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.179/2018/4.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Gál Attila bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:
. Schalliné dr. Szabó Anikó ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
. Glósz Gábor ügyvéd

Más perbeli személyek neve és perbeli állása:

Alperesi beavatkozó- alperesi beavatkozó
. Hadházi Éva ügyvéd - alperesi beavatkozó képviselője

A per tárgya: munkáltató egészségsértése miatti kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.018/2017/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.97/2015/76.

Rendelkező rész

A Kúria a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.018/2017/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - 15 nap alatt - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 189.000 (egyszáz-nyolcvankilencezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2011. november 23-tól állt az alperes alkalmazásában karbantartóként.
- [2] 2013. december 19-én a sütőüzemben vett részt egy forgóállványos sütőkemence telepítésében, melyet az alperes a **K.C.** Kft-től rendelt. A telepítés első fázisában a fekvő helyzetben lévő kemencét targoncával szállították, amíg az megoldható volt, majd emelőszerkezettel álló helyzetbe állították, onnan a kemence alá helyezett vascsövön gurították. Ennek során a kemence hátsó fala a haladás iránya szempontjából elől, a kemence eleje - ahol az ajtó is volt, - hátul helyezkedett el. Gurítás közben a vascsövek hátulra gurultak, ekkor a kemencét az ajtajához illesztett fogasléces emelővel **B.S.** és **P.S.** megemelte, a felperes pedig a vascsövet kivette, és az ellentétes oldalon a kemence alá helyezte.
- [3] Útközben el kellett fordítani a kemencét 90 fokban, eközben az egyik vascső elmozdult, és beszorult. Miközben **P.S.** és **B.S.** a fogasléces emelővel megemelték a kemencét, hogy a felperes a vascsövet meg tudja igazítani, a kemence a padozatra csapódott, és az alatta lévő vascső a felperes kezét a padozathoz szorította.
- [4] A kemence mozgatásának fenti módja (két vascső és egy fogasléces emelő alkalmazása) munkavédelmi szempontból megfelelő volt, és a **K.C.** Kft. ezt a módszert gyakran alkalmazta is.
- [5] A perbeli balesetben a felperes domináns keze sérült. Ennek következtében a jobb kéz II-IV. ujjának megfelelő terület összenyomtatás általi zúzódása, a III. ujj PIP ízület (alappercc-középperci ízület) tenyéri felszínének repesztett sebzése, következményes gennyes inéhüvelygyulladás, úgynevezett mediánusz ideg motoros funkció károsodás következett be. Kétszer műtötték, a műtét utáni állapotában mindkét kéz funkcióját igénylő tevékenységekben teljes mértékben akadályozott volt. A felperesnél a baleset eredményeként 16%-os mértékű egészségkárosodás alakult ki maradványállapotként.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [6] A felperes keresetében a munkáltató kártérítési felelősségére figyelemmel gondozási költség, utazási többletköltség, gyógyszer és gyógyászati többletköltség, mezőgazdasági kisegítő költsége címén kérte az alperes marasztalását, továbbá nem vagyoni kárigényt terjesztett elő.
- [7] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.97/2015/76. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.890.527 forint kártérítést, valamint kamatot és perköltséget, majd kiegészítő ítéletében 7.300 forint járadék megfizetésére is kötelezte az alperest 2017. április 1-jétől kezdődően. Egyebekben a keresetet elutasította.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 166. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra.
- [10] Kifejtette, hogy a felperes a karbantartó munkakörre vonatkozó általános kioktatásban részesült, mely nem terjedt ki a kemence telepítésére vonatkozó speciális munkavédelmi szabályokra. **P.S., B.S. és K.D.** tanúk vallomása alapján az állapítható meg, hogy a kemence telepítése előtt, illetve annak során a telepítési munkával járó néhány veszélyhelyzetre felhívták a figyelmet, de nem állapítható meg pontosan, hogy kinek a részéről és milyen tartalmú felhívás hangzott el. A kemence mozgatózásában nemcsak az alperes munkavállalói, hanem **P.S. a K.C. Kft.** képviselője is részt vett, azonban a peradatok alapján nem volt tisztázható, hogy ki volt a felelős a munkavédelmi szabályok összehangolásáért. A munkavédelmi szakértői vélemény szerint a felek általában az adásvételi szerződésben szokták e kérdést szabályozni, az alperes azonban az összehangolásra vonatkozó szerződést nem csatolta, és egyéb bizonyítékot sem szolgáltatott erre vonatkozóan.
- [11] A tevékenység az 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 40. § (2) bekezdése alapján összehangolásra kötelezett volt, amely nem, vagy csak szóban történt. A technológiát nagy valószínűséggel a **K.C. Kft.** határozhatta meg, mivel az ehhez szükséges eszközöket is ő biztosította. Nem volt ugyanakkor megállapítható az, hogy ki volt a baleset időpontjában a munkavégzést irányító és összehangoló felelős személy, mert a tanúvallomások ellentmondásokat tartalmaztak.
- [12] A munkáltatót külön oktatási kötelezettség terhelte, amennyiben a felperes korábban nem végzett a kemence telepítéséhez hasonló szállítási feladatot.
- [13] Az alperes állította, hogy a felperes több mint két éve fennálló munkaviszonya alatt számos kemence telepítésében vett részt, ezt azonban a perben igazolni nem tudta. A korábbi kemencetelepítésekre vonatkozó irat dokumentuma nem azonos a csatolt munkaidő nyilvántartás dátumával, nem igazolja azt, hogy a felperes korábban kemence telepítésében részt vett.
- [14] A tanúvallomások alapján nem rekonstruálható pontosan, hogy a baleseti veszélyekre vonatkozóan milyen figyelemfelhívás történt a kemencetelepítést megelőzően, illetve a mozgatózás során. A tanúvallomások nem támasztják alá, hogy a felperes a vascső megfogására vonatkozóan kioktatásban részesült volna.
- [15] A bíróság megítélése szerint ilyen körülmények között a szakértői

véleményből nem következik az, hogy a balesetet kizárólag a felperes magatartása okozta volna, vagy, hogy a felperest a baleset bekövetkezésében vétkesség terhelné.

- [16] Fentiek alapján a bíróság kötelezte az alperest az Mt. 166. § (1) bekezdése szerint a felperes 2013. december 19-én elszenvedett balesetével összefüggésben felmerült kárának megtérítésére. Részletezte, hogy milyen jogcímen milyen összeget ítél meg a felperes javára. A bíróság a részletesen kimunkált, adatokkal alátámasztott, aggálytalan szakértői véleményt fogadta el ítéelkezése alapjául.
- [17] A nem vagyoni kártérítés összegét a bíróság 1.500.000 forintban találta megállapíthatónak.
- [18] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.018/2017/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét helybenhagyta, és az alperest perköltség és illeték fizetésére kötelezte.
- [19] A másodfokú bíróság szerint a fellebbezés elsődlegesen a felperes kártérítési igényének jogalapját vitatta, ezért először ebben a kérdésben kellett dönten.
- [20] A munkavédelmi szakértői véleményben írtak és az alperesnek a másodfokú eljárásban is fenntartott jogszabályi hivatkozással is alátámasztott álláspontja arról, hogy a szakképesítés magában foglalja azokat a szakmai ismereteket, amelyekre külön kioktatni nem kell a munkavállalót, nem jelentenek megfelelő bizonyítékot a perbeli esetben a munkáltató mentesüléséhez, mert azt nem bizonyította, hogy a felperes korábban olyan típusú munkafeladatot végzett, mint a kemence telepítése. Az sem nyert bizonyítást, hogy a felperes teljes körűen kapott volna utasítást a munkáltatótól a kemence telepítés során rá háruló feladatok ellátására, illetve erre a munkafolyamatra kiterjedően részesült volna munkavédelmi oktatásban.
- [21] A felperes 2011. november 24-én kelt munkaszerződése szerinti munkaköre karbantartó, szakképesítése villanyszerelő. Az alperes sem állította a perben, hogy a kemence telepítés a felperes szokásos munkaköri feladatai közé tartozott volna.
- [22] Az összehangolási kötelezettséggel járó munkafolyamat végzése során a felperes képzettsége, végzettsége alapján megszerzett ismeretekre hivatkozás a munkáltató mentesüléséhez nem vezethet. Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság az alperes terhére azt a peradatot is, hogy az alperes és a **K.C.** Kft. között létrejött szerződésből - amely a perben nem volt ismert - derülhetett ki a szerződő felek arra vonatkozó akarata, hogy a technológia milyen módon valósuljon meg. Nem volt megállapítható, hogy a telepítéssel kapcsolatos feladatokról a felek miként állapodtak meg, ezért a bekövetkezett munkabalesetért a munkáltató felelőssége áll fenn.
- [23] A másodfokú bíróság jelentőséget tulajdonított a munkabaleset helyszínének is, mert a szakvéleményből kitűnően a padozat egyenetlen volt azon a helyen, ahol a felperes a sérülését elszenvedte. Az egyedi körülmények mutatják, hogy az adott

munkafolyamathoz szükséges a feladatot végző személyek utasítással való ellátása, és a munkavédelmi követelmények biztosítása a munkáltatóra hárult. Ezen a téren jelentkező hiányosságok a telepítés során az irányítás és összehangolás hiánya mellett a munkáltató teljes körű kártérítési felelősség alóli kimentését nem teszi lehetővé.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [24] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte a felperes keresetének elutasítása mellett. Ezen túlmenően perköltséget is igényelt.
- [25] Jogszabálysértésként az Mt. 166. § (1)-(2) bekezdését és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [26] Álláspontját szerint az eljáró bíróságok a tényállást helytelenül tárták fel, a jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdését sérti, iratellenes, téves és okszerűtlen, a logika szabályainak ellentmondó következtetéseket tartalmaz.
- [27] Nem vitás, hogy a munkáltató kárfelelőssége objektív, így csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a kár a munkavállaló kizárólagos, elháríthatatlan magatartása folytán következett be, továbbá ha a munkáltató terhére a balesettel okozati összefüggésben álló semmilyen körülmény, kötelezettségszegés nem róható fel.
- [28] Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tévesen, az Mt. 166. § (1)-(2) bekezdéseit megsértve és okszerűtlenül következtettek a munkáltatói kötelezettségszegésre a balesettel összefüggésben.
- [29] A felperes szakképesítése villanyszerelő volt, akit karbantartó munkakörben foglalkoztattak. A balesetkor nem az utasításnak megfelelő vascsövet, hanem a fogasléces emelőtől távolabbi csövet kívánta a kemence alól kivenni, holott erre semmilyen utasítást nem kapott. A felperes a kemencét a fogasléces emelővel addig emeltette a másik oldalon álló **B.S.**ral és **P.S.**ral, amíg az emelőtől távolabbi vascsövet is meg tudta mozdítani. Ez a szükségtelen mértékű emelés járulhatott hozzá a kemence megbillenéséhez, megcsúszásához, amelynek következtében az emelőtől távolabbi vascsövet helytelenül marokra fogó felperes jobb kezének ujjait a visszacsapódó kemence a padozathoz szorította. Közrehatott a balesetben az is, hogy a felperes nem a munkát irányító személyek utasításának megfelelő vascsövet akarta a kemence alól kivenni, hanem egy másik vascsövet, ami az ő megítélése szerint szorult. Ezt a munkafolyamatban résztvevő másik két személlyel nem közölte, cselekedete teljesen önkényes volt, arra utasítást senkitől nem kapott.
- [30] A szakértő szerint a helytelen szerszámhasználat volt a baleset oka, és egy szakmunkástól elvárható, hogy ilyen jellegű problémákkal a munkavégzés során ne küzdjön. A szakértő véleménye szerint „a cső használata eszközhasználatnak minősül, amit

szakmunkásképzés során elsajátít a tanuló. Nem véletlenül nem írja elő sem a munkavédelmi törvény, sem pedig a baleset idején hatályos 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet - az eszközök biztonságára vonatkozó szabályok - a szakmunkásképzés során tanult ismeretek oktatását, tekintettel arra, hogy azt a munkavállalónak a szakképzettsége alapján tudnia kell alkalmazni, erre külön a munkáltatónak nem kell kioktatni."

- [31] A szakmunkás végzettségű munkavállalót az anyagmozgatás szabályaira nem kell külön oktatni, hiszen a szakmunkásképzésnek része az anyagmozgatás mint tananyag. A másodfokú eljárásban az erre vonatkozó, jelenleg hatályos jogszabályokat az alperes már megjelölte.
- [32] A baleset kizárólagosan felperes magatartása miatt következett be. A szakmunkás amennyiben egy eszközt helytelenül használ, ráadásul ezt nem is látják a munkafolyamatot irányító személyek, továbbá nem azt a vascsövet akarja a kemence alól kivenni, amire utasítást kapott, és ennek érdekében a kemencét túlemelteti, ezek mind önmagukban és együttesen is olyan körülmények, amelyek a munkáltató részéről elháríthatatlanok.
- [33] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.
- [34] Álláspontja szerint a bíróságok a széles körben lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes értékelésével hozták meg, abból helyes jogi következtetést vontak le [Pp. 206. § (1) bekezdés].
- [35] A bíróságnak jogában áll a szakértői véleményt felülbírálni, amellyel az elsőfokú bíróság élt, és ezt ítéletében részletesen indokolta. Ezzel jogszabálysértést nem követett el.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [36] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [37] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett - hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [38] Az alperes felülvizsgálati kérelmében csak a kereset jogalapját vitatta, annak összecszerűségét nem, és az ítéletek erre vonatkozó megállapításait sem támadta, így a Kúria is kizárólag a jogalap kérdésében vizsgálódhatott.
- [39] Az Mt. 166. § (1)-(2) bekezdése értelmében a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt, mentesül a felelősség alól ha bizonyítja, hogy a kárt ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem

kellett számolnia, és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, a kárt elhárítsa, vagy a kárt a károsult kizárólagos elháríthatatlan magatartása okozta.

- [40] Nem fogadható el azon alperesi érvelés, hogy a villanszerelő képesítéssel rendelkező felperes kizárólagos elháríthatatlan magatartása idézte elő a balesetet, és a munkáltatónak nem kellett kioktatni az anyagmozgatásra, mert a cső olyan eszközhasználat, amelyet a szakmunkásképzés során tanítanak. A periratokból megállapíthatóan a felperesnek a kemence telepítés nem volt szokásos feladata, szakképesítése (villanszerelő) miatt az anyagmozgatásra – különösen ilyen nehéz tárgy esetében – ki kellett volna oktatni. Ez a fajta anyagmozgatás semmiképpen sem tartozik a villanszerelő, karbantartó munkakörébe, így az oktatás nyilvánvalóan erre nem terjedhetett ki.
- [41] A másodfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a telepítés technikai lebonyolítását a K. Kft-vel nem rendezték, az pedig, hogy a másik két munkavállaló szabályosan végezte a munkáját, nem bizonyított, mert alapvetően a kemence megbillenése volt a baleset kiváltó oka, amely valamilyen technológiai hiányosságra vezethető vissza.
- [42] Alaptalan azon alperesi hivatkozás, hogy a felperes kifejezetten utasításellenesen akarta a vascsövet megigazítani, ezt az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére ítéleti bizonyossággal megállapíthatóan nem tudta alátámasztani [Mt. 166. § (2) bekezdés].
- [43] A bíróság a bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok bizonyító erejét a maguk összességében értékeli, és a per összes releváns tényére figyelemmel, meggyőződése szerint bírálja el, mérlegeli, hogy az egyes bizonyítékok közötti ellentét miként oldható fel [bizonyítékok szabad mérlegelésének elve Pp. 206. § (1) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésére nincs jogi lehetőség, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves, vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e (BH2012.172., Mfv.I.10.300/2016/8.).
- [44] Jelen esetben az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése során téves következtetésre nem jutottak, ezért a felülvizsgálati kérelem jogszabálysértés megállapítására nem adott módot.
- [45] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [46] Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul.
- [47] Az alperes az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-a alapján köteles a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

[48] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. december 17.

Dr. Hajdu Edit s. k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s. k. előadó bíró, Dr. Gál Attila s. k. bíró